

СТАНОВИЩЕ

от проф. Магдалена Александрова, дм

МУ - София ФОЗ „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“

Външен член на научно жури

Заповед № 640/28.02.2024г. на Ректора на МУ - Плевен

Относно: Присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Поля Тодорова Гергова в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ докторска програма «Управление на здравните грижи» с разработен дисертационен труд на тема: „Значими аспекти на сестрински грижи при онкологично болни пациенти“

Лични данни и професионално развитие на докторанта

Поля Тодорова Гергова е родена през 1973г. През 1995 г. завършва ПМИ със специалност „Медицинска сестра“. През 2005 г. придобива ОКС „бакалавър“, специалност „Здравни грижи“ във Факултет „Обществено здраве“, МУ - Плевен. През 2007 г. се дипломира като магистър по „Управление на здравните грижи“, ФОЗ, МУ - Плевен. През 2017 г. придобива специалност „Медицинска педагогика“. През 2023 г. придобива втора специалност по „Специфични грижи за пациенти с онкологични заболявания“.

Професионалната кариера на Поля Гергова започва през 1995г. в Клиника по Ортопедия и травматология като медицинска сестра.

От 2008 г. до 2023 г. е асистент по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ във Факултет „Здравни грижи“, Катедра „Сестрински хирургични грижи“. В настоящия момент работи като преподавател в същата катедра.

Притежава добри езикови умения по английски, немски и руски език. Реализира по „Еразъм+“ посещения на различни страни с цел преподаване, обучение и участие в международни конференции - Полша, Кипър, Италия. През 2018, 2020 и 2021 г. печели награда за „Най-добър преподавател“ на МУ- Плевен.

Структура на дисертационния труд

Представеният ми за становище от Поля Гергова дисертационен труд на тема: „Значими аспекти на сестрински грижи при онкологично болни пациенти“ съдържа 142 стандартни машинописни страници и е онагледен с 60 фигури, 24 таблици и 8 приложения, библиографски списък с 216 заглавия, от които 67 на кирилица и 149 на латиница.

Дисертационеният труд е в отговор на потребностите от анализ на компетенциите на медицинските специалисти за лечение и здравни грижи на пациенти с онкологични заболявания в стационарни и амбулаторни условия, проучване на готовността на медицинските сестри да отговорят на високите изисквания на пациентите и техните близки, повишаване удовлетвореността им и безопасност на предоставяните здравни грижи .

Структурата и оформянето на дисертационния труд отговарят на съвременните изисквания за научно проучване с подходящ дизайн и ясно формулирани цел и задачи.

Цел, задачи и методология

Целта на разработката е да се проучи организацията на сестринските грижи за пациенти с онкологични заболявания в стационарни и амбулаторни условия, компетенциите на сестрите за осъществяване на специализирани онкологични грижи, удовлетвореността на пациентите от предложените грижи, и да се предложи модел за оптимизиране на грижите, ако това е необходимо. За реализация на целта са изпълнени шест задачи. Обект на проучването са лечебни структури за болнична и извънболнична онкологична помощ в Централна и Северна България, и висши учебни заведения провеждащи обучение по специалност „Медицинска сестра“. Проучването е проведено от м. януари 2020 до м. декември 2023г., чрез анкетиране на 153 студенти от специалност „медицинска сестра“, 52 медицински сестри работещи в онкологични звена и 19 експерта. Проведено е полуструктурирано интервю с 67 пациенти с онкологични заболявания, лекувани в проучваните лечебни заведения. Представителността на извадката е гарантирана от включване на лечебни заведения от различен тип и населени места, университетски и болнични структури, разпределени както следва: два медицински университета, едно висше учебно заведение, две университетски болници, отделение по лъчелечение, химиотерапия, отделение за диспансерно наблюдение, кабинети за извънболнична специализирана помощ, един комплексен онкологичен център и един хоспис.

Докторантката е усвоила и приложила най-често прилаганите изследователски методи:

Анкетен метод – разработени са 3 анкетни карти за различните категории лица, включени в проучването:

- Студенти и дипломанти от специалност „Медицинска сестра, ОКС „бакалавър“ ;
- Медицински сестри, работещи в онкологични звена;
- Експерти при лечение и грижи за пациенти с онкологични заболявания ;

Интервю – разработен е въпросник за интервю с онкологично болни пациенти, организиран в три части:

- Информираност на пациентите и отношение на здравните работници към тях по време на болничния престой;
- Оценка на физическо, психическо, емоционално, социално състояние на пациентите и степен на зависимост от грижи;
- Здравно-демографски характеристики

Документален метод – направени са:

- Изследване на задължителната болнична документация по клинични пътеки при лечение и грижи за онкологично болни;
- Анализ на Европейски нормативни документи регламентиращи обучението на медицинските сестри ;
- Сравнителен анализ на заболяемост и смъртност от онкологични заболявания в развити европейски страни и у нас ;
- Експертната оценка и проучване мнението и удовлетвореността на пациентите като потребители на онкологични здравни услуги.

Изводите от извършеното проучване отговарят на поставените задачи и на получените резултати. **Резултатите** са прецизно представени със съответно таблично и графично оформление. Сред разнообразието от резултати с оригинален и потвърдителен характер акцентирам върху следните:

- медицинските сестри имат ключова роля по организиране, координиране и осъществяване на грижите за болните в онкологичните институции;

- ежедневната им работа е обвързана с изпълнение на правила за работа с медицинска документация по изисквания на клиничните пътеки, правила при прием, изписване и продължително наблюдение на болни;
- имат необходимост от оптимизиране на системата за продължаващо и следдипломно обучение чрез добавянето на курсове с онкологична насоченост;
- в обучението на студентите от специалност медицинска сестра да се добавят нови свободноизбираеми и тясно профилирани дисциплини
- разширяване на учебната практика в заведения с тази насока.

Препоръките са навременни и целенасочени към определените институции имащи отношение по темата на дисертацията

Приноси на дисертационния труд

Приноси с теоретично-познавателен и методичен характер

➤ Направен е задълбочен анализ на социалната значимост на онкологичните заболявания и техните рискови фактори в глобален мащаб и в България с използване на показателите за заболяемост, смъртност и DALYs (загубени години живот поради преждевременна смърт и инвалидност).

➤ Проведено е комплексно медикосоциално проучване насочено към спецификата на здравните грижи за онкологично болни. Обхваната е мащабна кохорта, представляваща участниците в процеса на предоставяне и получаване на грижите.

Разработени са оригинални въпросници, съобразени с ролята, възможностите и потребностите на различните таргетни групи, което спомага да се открият значими аспекти в разглежданата сфера.

Приноси с практическа насоченост

➤ Разработен е формуляр за предоставяне на информация на пациентите за справяне със заболяването след дехоспитализация

➤ Разработена е учебна програма за свободноизбираема дисциплина с насоченост към профилактиране на онкологичните заболявания, тяхното ранно диагностициране, предотвратяване на негативните им ефекти и подобряване качеството на живот на болелите лица

- Резултатите от проучването могат да станат основа за разработване на модел за оптимизиране на процеса на здравни грижи в стационарните и амбулаторни онкологични структури.
- Разработени са оригинални въпросници, съобразени с ролята, възможностите и потребностите на различните таргетни групи, което спомага да се открият значими аспекти в разглежданата сфера.

Автореферат и публикации свързани с дисертационния труд

Авторефератът към дисертационния труд отразява правилно структурата на разработката и съдържа в себе си най-важните резултати и изводи от проучването. Във връзка с темата на дисертационния труд Полина Гергова представя 5 публикации и други - над 50 научни съобщения и публикации на национални и международни форуми. Представените публикации отразяват и са свързани изцяло с проблематиката на дисертационния труд.

В заключение считам, че дисертационния труд „Значими аспекти на сестрински грижи при онкологично болни пациенти“ напълно отговаря на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет – Плевен, давам своята положителна оценка и препоръчвам на членовете на Научното жури да гласуват положително за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Поля Тодорова Гергова в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление: 7.4. „Обществено здраве“ и докторска програма «Управление на здравните грижи»

Изготвил становище : **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

20.03.2024 г.

проф. М. Александрова, дм

OPINION

by Prof. Magdalena Aleksandrova, PhD
MU - Sofia FOZ "Prof. Dr. Tzekomir Vodenicharov, MD, DSc"
External member of scientific jury
Ordinance No. 640/28.02.2024 of the Rector of MU - Pleven

Regarding: Awarding of an educational and scientific degree "doctor" to Polyana Todorova Gergova in the field of higher education 7. "Health and sports" in professional field 7.4. "Public Health" doctoral program "Healthcare Management" with a developed dissertation on the topic: "Important aspects of nursing care for oncological patients"

Personal data and professional development of the doctoral student

Polyana Todorova Gergova was born in 1973. In 1995, she graduated from PMI with the specialty "Nurse". In 2005, she obtained a Bachelor's degree, speciality in "Health Care" at the Faculty of Public Health, MU - Pleven. In 2007, she graduated with a master's degree in "Health care management", FOZ, MU - Pleven. In 2017, she acquired the speciality "Medical Pedagogy". In 2023, she acquired a second specialty in "Specific care for patients with oncological diseases".

Polyana Gergova's professional career began in 1995. in the Clinic of Orthopedics and Traumatology as a nurse. From 2008 to 2023, she was an assistant in "Social Medicine and Organization of Health Care and Pharmacy" at the Faculty of Health Care, Department of Surgical Nursing Care. She is currently working as a lecturer in the same department. She has good language skills in English, German and Russian. Implements "Erasmus+" visits to various countries for the purpose of teaching, training and participation in international conferences - Poland, Cyprus, Italy. In 2018, 2020 and 2021, she won an award for "Best Teacher" of MU-Pleven.

Structure of the dissertation

The dissertation work presented to me for opinion by Polyana Gergova on the topic: "Important aspects of nursing care in oncological patients" contains 142 standard typewritten pages and is illustrated with 60 figures, 24 tables and 8

appendices, a bibliographic list with 216 titles, of which 67 in Cyrillic and 149 in Latin.

The dissertation is in response to the needs of an analysis of the competencies of medical specialists for the treatment and health care of patients with oncological diseases in inpatient and outpatient settings, a study of the readiness of nurses to meet the high demands of patients and their relatives, increasing their satisfaction and safety of the health care provided. The structure and design of the dissertation meet the modern requirements for scientific research with an appropriate design and clearly formulated goals and objectives.

Aim, tasks and methodology

The purpose of the development is to study the organization of nursing care for patients with oncological diseases in inpatient and outpatient settings, the competencies of nurses to provide specialized oncological care, the satisfaction of patients with the care offered, and to propose a model for optimizing care if this is necessary. To realize the goal, six tasks were completed. The object of the study are medical structures for inpatient and outpatient oncology care in Central and Northern Bulgaria, and higher education institutions conducting training in the specialty "Nurse". The study was conducted from January 2020 to December 2023, by surveying 153 students from the "nursing" specialty, 52 nurses working in oncology units and 19 experts. A semi-structured interview was conducted with 67 patients with oncological diseases treated in the studied medical facilities. The representativeness of the sample is guaranteed by the inclusion of medical facilities of different types and settlements, university and hospital structures, distributed as follows: two medical universities, one higher education institution, two university hospitals, radiation therapy department, chemotherapy department, dispensary monitoring department, offices for outpatient specialized care, one complex oncology center and one hospice.

The doctoral student has mastered and applied the most commonly applied research methods:

Survey method - 3 questionnaires were developed for the different categories of persons included in the survey:

- Students and graduates from the "Nursing" speciality, EKD "bachelor";
- Nurses working in oncology units;
- Experts in treatment and care for patients with oncological diseases;

Interview – a questionnaire was developed for an interview with oncological patients, organized in three parts:

- Patients' awareness and health workers' attitude towards them during the hospital stay;
- Assessment of patients' physical, mental, emotional, social condition and degree of dependence on care;
- Health-demographic characteristics

Documentary method - the following were done:

- Examination of the mandatory hospital documentation on clinical pathways in the treatment and care of oncological patients;
- Analysis of European normative documents regulating the training of nurses;
- Comparative analysis of morbidity and mortality from oncological diseases in developed European countries and in our country;
- The expert assessment and survey of the opinion and satisfaction of patients as users of oncology health services.

The conclusions of the conducted research correspond to the tasks set and the results obtained. The results are precisely presented with appropriate tabular and graphical layout. Among the variety of results of an original and confirmatory nature, I emphasize the following:

- nurses have a key role in organizing, coordinating and implementing care for patients in oncology institutions;
- their daily work is tied to the implementation of rules for working with medical documentation according to the requirements of clinical pathways, rules for admission, discharge and long-term monitoring of patients;
- have a need to optimize the system for continuing and postgraduate education by adding oncology-oriented courses;
- to add new elective and narrowly profiled disciplines to the training of nursing students
- expansion of educational practice in institutions with this direction.

Recommendations are timely and targeted to specific institutions relevant to the dissertation topic.

Dissertation Contributions

Contributions of a theoretical-cognitive and methodical nature

- An in-depth analysis of the social significance of oncological diseases and their risk factors on a global scale and in Bulgaria was made using the indicators of morbidity, mortality and DALYs (years of life lost due to premature death and disability).
- A complex medico-social study focused on the specifics of health care for cancer patients was conducted. A large-scale cohort was included, representing participants in the process of providing and receiving care. Original questionnaires have been developed, tailored to the role, capabilities and needs of the various target groups, which helps to highlight significant aspects in the disorganized sphere.

Contributions with a practical focus

- A form has been developed to provide information to patients on coping with the disease after discharge
- A curriculum has been developed for an optional subject aimed at prevention of oncological diseases, their early diagnosis, prevention of their negative effects and improvement of the quality of life of the affected persons
- The results of the study can become the basis for developing a model for optimizing the health care process in inpatient and outpatient oncology structures.
- Original questionnaires have been developed, tailored to the role, opportunities and needs of the various target groups, which helps to highlight significant aspects in the disorganized sphere.

Abstract and publications related to the dissertation work

The abstract for the dissertation correctly reflects the structure of the work and contains the most important results and conclusions of the study. In connection with the topic of the dissertation work, Polina Gergova presents 5 publications and others - more than 50 scientific announcements and publications at national and international forums. The presented publications reflect and are fully related to the issues of the dissertation work.

In conclusion, I believe that the dissertation work "Important aspects of nursing care for oncological patients" fully meets the requirements of the Regulations on the terms and conditions for acquiring scientific degrees and

holding academic positions at the Medical University - Pleven, I give my positive assessment and recommend to the members of the Scientific Jury to vote positively for the awarding of the educational and scientific degree "Doctor" to Polyana Todorova Gergova in the field of higher education 7. "Health and Sports", by professional direction: 7.4. "Public Health" and doctoral program "Health Care Management"

20.03.2024

Prepared the opinion: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

Prof. M. Alexandrova, PhD